

Jezikovne zagate in zadrege – Svetovalni servis

RADIO SLOVENIJA 1, 09.07.2014, JUTRANJI PROGRAM, 07:50

Deset minut do osmih je, Lucija Fatur dobrodošla v studiu z gostom in seveda beseda je tvoja. Izvoli.

LUCIJA FATUR (novinarka): Hvala lepa. Dobro jutro. Pozdravljam profesorja doktorja Marka Stabeja.

DR. MARKO STABEJ: Dobro jutro.

FATUR: Druga sreda v mesecu je, danes mo 9. julija in na Filozofski Fakulteti vrvež že od 30.6. Kajne?

STABEJ: Res je.

FATUR: 50. **Seminar slovenskega jezika**, literature in kulture, veliko je 50 let.

STABEJ: No, kakor pogledaš. Ja za tako prireditve je veliko, čeprav so recimo v Ljubljani še starejše prireditve kot je Poletni festival in tako naprej, ampak ja za našo stroko je to pomembna obletnica. Takrat, leta 65. so prvič zelo suvereno in organizirano naši profesorju se začeli predstavljati svetom in svetom se strokovno še intenzivneje pogovarjati. Ne da prej tega ne bi bilo, seveda je mednarodno sodelovanje že nenehno, ampak takrat se je začelo in je, bi rekel, pripeljalo do skoraj neštetege števila lepih zgodb o ljudeh, ki jih zanimamo in s katerimi se tako ali drugače potem za vse življenje in še več lahko povežemo.

FATUR: O čem pravzaprav teče beseda na teh seminarjih?

STABEJ: Seminarji imajo običajno neko krovno temo t.i., na katero je potem ubrano dogajanje, ne vse dogajanje, ker hrbtnica dogajanja so t.i. lektorati, to se pravi čim učinkovitejši jezikovni pouk na različnih stopnjah glede na predznanje tistih, ki pridejo. Večina tistih, ki prihajajo zadnja leta je študentov in študentk, ki se na eni od, okrog 50 univerz na svetu kjer se slovenščina ponuja vsaj kot lektorat, če že ne kot študij, kjer se ukvarjajo s slovenščino in potem dobijo praviloma tisti, ki so najboljši, najbolj zagreti štipendijo. Seveda morajo pa nekaj zraven dodati tudi sami, saj država več ne podpira tega tako bogato kot je včasih. Da ne rečem da smo postali vse bolj skromni, vse bolj učinkoviti. Ja se pravi, je krovna tema, letos je krovna tema prihodnost, ki jo je predlagal in jo je oddelek naš potrdil, predsednik docent doktor Hotimir Tivadar. Kot rečeno potem je pa še veliko spremljevalnega programa in ko je slovenistika snovala to prireditve, torej **Seminar slovenskega jezika**, literature in kulture, kot že naslov pove, je imela naša stroka za obvezo, da skupaj potegne različne humanistične družboslovne, marsikdaj pa tudi naravoslovne vsebine. Skratka da dobijo tujci o Sloveniji neko zaokroženo informacijo iz ust strokovnjakov in to na, bi rekel razumljiv in osebni način.

FATUR: Pravite študentje, ki hodijo v tujih državah vsaj na lektorat, če že ne študirajo slovenščine, kaj potem počnejo?

STABEJ: Ja to, to se lahko sprašujemo še za tiste, ki študirajo pri nas trenutno. Ampak počnejo najrazličnejše stvari. Nekateri so poklicno dejavni potem s slovenščino. Recimo prevajalci, nekateri tudi učitelji, mogoče, ponekod tudi recimo tajnice v močnejših podjetjih, ki veliko komunicirajo s Slovenijo in podobno. Slišimo pa tudi in to ne redko, take zgodbe da je študij slovenščine oz spoznavanje slovenščine neka taka, če rečem bolj pusto dodana vrednost v posameznikovem, posameznikovi biografiji. Da marsikateri delodajalec, ko sprašuje kaj pa ne, kaj pa poleg tega, da znaš angleščino in znaš statistične programe, kaj pa še? On, če nekdo reče ja ne znam slovenščino. To ni neko znanje, ki bi ga takoj naslednji dan že lahko v službi uporabili, ampak je nek dokaza, da se je zanimal za nekaj rahlo posebnega in tudi zato je druženje s temi ljudmi zelo zanimivo, ker kakšni prav zelo zdolgočaseni, naveličani ljudje ne pridejo in se ne učijo slovenščine. Poleg tega seminarja so pa še druge prireditve našega centra za slovenščino kot drugi tuji jezik. Naj omenim tukaj Poletno šolo, pa Mladinsko poletno šolo in ta teden prvič na svetu poteka Otroška poletna šola slovenskega jezika, tako da tega zanimanja je še vedno vse več in nas to zelo veseli.

FATUR: Kako stari otroci so prišli in od kod?

STABEJ: Teh je zelo malo, teh otrok in pri otrocih sploh jih moramo varovati, vse podatke. Mladina ne, se pravi tisti do 18 pridejo pa tudi od vsepovsod. 140 jih je. Seveda so velike organizirane skupine s štipendijami iz Argentine in Kanade. Prihajajo pa od vsepovsod po svetu in to je res ena taka pisana družina.

FATUR: In, če je že letošnja tema prihodnost, kakšne so pravzaprav, morda že lahko nekakšne ugotovitve, 11-ga boste končali ta seminar?

STABEJ: Saj to ni take vrste simpozij, ki bi pravzaprav predstavljal znanstvene prispevek na to temo, ampak so strokovna predavanja z različnih področji. Kot sem jaz spremljal lahko rečem, da je pač napovedovanje prihodnosti, če pogledaš nazaj, zelo nezanesljivo početje in to je mogoče glavno spoznanje tega seminarja za enkrat. Da pa je treba verjeti v prihodnost. Sicer ne gre.

FATUR: Hvala lepa, torej doktor Marko Stabej in še na naslednjih 50 lahko rečemo.

STABEJ: Ja, hvala lepa.

FATUR: Sicer pa drage poslušalke in poslušalci 01/4752222 je telefonska številka, radioprvi@rtvslo.si naslov spletni, kratko sporočilo pa lahko pošljete na številko 3000.

VODITELJ: Tri minute do osmih je, nadaljujemo po osmi.

(V nadaljevanju so v svetovalnem servisu reševali jezikovne zagate in zadrege. Tudi tokrat so skušali odgovoriti na kar največ vprašanj, ki so jih posredovali poslušalci (preko telefona, pisno...). Prof dr. Marko Stabej je odgovarjal na vprašanja poslušalcev o jezikovnih zagatah in zadregah)